

U NOVO LJETO S KIKOM

Kad u pjesmu nahrupi život

Izet Sarajlić

U Kamernom teatru 55 održan Književni dan Izeta Sarajlića

U teatru su reprize najprirodnija stvar — po broju izvedbi jedne predstave »mjeri« se njen uspjeh. Književne večeri se ne repriziraju, ali... U Sarajevu, u ratu, tek pokoja manifestacija se održava u nekada uobičajenim večernjim terminima, sada su to dani, matineje, ili jednostavno, druženja. I ništa im ne nedostaje, naprotiv. Posjećeni su od većine mirnodopskih, a ni repriza književnog dana nikog ne čudi. Pogotovo kada se radi o takvom čovjeku i stvaraoocu kakav je akademik Izet Sarajlić, ili jednostavno Kiko.

Juče održana manifestacija »U novo ljeto s Kikom«, u okviru Književnog dana Kamernog teatra 55, održana je u prepunoj Galeriji »Gabrijel« — na sljedeću reprizu organizatori će morati otvoriti vrata dvorane. Jer, kako je to stajalo i u pozivu, »Književni dan Izeta Sarajlića« održan krajem prethodne godine bio je jedna od najpo-

sjećenijih literarnih manifestacija u Sarajevu i RBiH.

A jučerašnji susret bio je »novo širenje ljepote na način sarajlićevski«, ili kako je to rekao Gradimir Gojer, radost poezije, radost stvaranja i radost uspravnog življenja u ovom dobu. Potvrda kako se u ne-vremenu može biti čovjek.

Sam pjesnik svoj sat ispunio je na sebi svojstven način: govorenjem (čini to sjajno) svoje poezije, ponekom duhovitom opaskom, nepatvorenim emocijama i suzom koje se ne stidi.

»Ničeg se ne odričući, ali oprštaajući se« ostao je i u svojim posljednjim pjesmama istinski vjerran poeziji. »Stareći sa idejama svoje mladosti« — »Ni zemlji bez moje generacije neće biti ništa lakše« — izrekao je suštinu svog stvaralaštva — »Čim u pjesmu nahrupi život, ona postaje poezija«

N. S.

VEČERAS U SLOZI

Rokeri protiv opsade

Koncert povodom dvije godine Radio Zida ■ Trinaest mladih sarajevskih bendova ■ Početak u 17 sati

U gotovo 1000 dana sarajevskog zatvora njegovi zatočnici, stanovnici ovog grada, bili su svjedoci (konzumenti ili učesnici) veoma žive i raznovrsne kulturne djelatnosti. Teatarske predstave, likovne izložbe, nove knjige poezije i proze, novi filmovi i filmski festivali i drugi oblici umjetničkog i kulturnog djelovanja su, svako za sebe, nudili kratkotrajni bijeg iz surove sarajevske zbilje. Neki od njih su, međutim, kasnije poslušili i za mnogo opipljivije stvari od umjetničkih sanja. Uvijeni u primamljivi šareni celofan obojen jettinim patriotskim ili ratničkim bojama branitelja famoznog »sarajevskog duha«, ili uz obaveznu etiketu »istina o Bosni«, iskoristišten je za ličnu prorociju i profesionalnu afirmaciju gomile mediokriteta, a spomenuti kratkotrajni bijeg u umjetničku iluziju, pretvoren je u doslovni bijeg iz grada. U sjenci ove, u svijetu snažno promovisane, a u Sarajevu već etablirane kulturne produkcije, nastajala je jedna anonimna i medijski potpuno ignorisana umjetnička djelatnost. Riječ je o rokenrol sceni. Rokenrol kao univerzalni planetarni kôd komuniciranja mladih ljudi ujedini je već kulturno provincijalizovano Sarajevo i pokazao da je ono još uvijek grad. To potvrđuje cifra od preko 30 potpuno novih rok grupa koje su gotovo jednovremeno nastajale u svim dijelovima grada, u vrijeme kada nisu postojale ni elementarne pretpostavke za golo preživljavanje. Kao protuteža aktualnoj patriotskoj produkciji baziranoj većinom na ruralnoj novokompono-

vanoj matrici i nekolicini pop pjesmuljaka, nastala je raznovrsna rok scena koja svoje muzičke temelje gradi na iskustvu i uzorima savremenih svjetskih alternativnih muzičkih trendova. Ta scena danas u sebi ima predstavnik gotovo svih tih aktualnih muzičkih žanrova, kao što su hard rok, pank, hard core, death metal, techno, rep i dr., i bogatija je i raznovrsnija nego što je bila u najboljim danima tzv. »sarajevske škole roka«. Tekstovi i poezija koja prati tu muziku jednako su aktualni i iskreno, bez uljepšavanja govore o današnjem vremenu i mladim ljudima u tom vremenu.

Samoironično prisjećanje na Olimpijadu grupe PROTEST (»Dragi naši prijatelji dodite nam vamo/da vidite kako se mi super zabavljamo.«), BEDBUG—ov brutalni zvučni atak na novokomponovani papamluk u pjesmi »Vera«, nepodnošljivo iskrena deskripcija bola u pjesmi »Power« grupe »SIKTER!« (»... Moji ubrzani otkucaji srca kucaju na vratima nade/Hoću nešto više od straha, barem strah od ljepote...«) samo su dio muzičko poetske produkcije ratne sarajevske rok scene.

Bez obzira na njenu snagu, raznovrsnost i autentičnost, ova scena je ipak ostala na margini interesovanja šire javnosti. Jedinu organizovanu i ozbiljnu promociju ove sarajevske alter—scene, započeo je i više od 6 mjeseci vodi Radio Zid Sarajevo i jedan je od najvećih »kričavaca« za njeno oživljavanje. Udarni subotnji termin iza 22 sata u noćnom programu »No Sleep Till« u formi

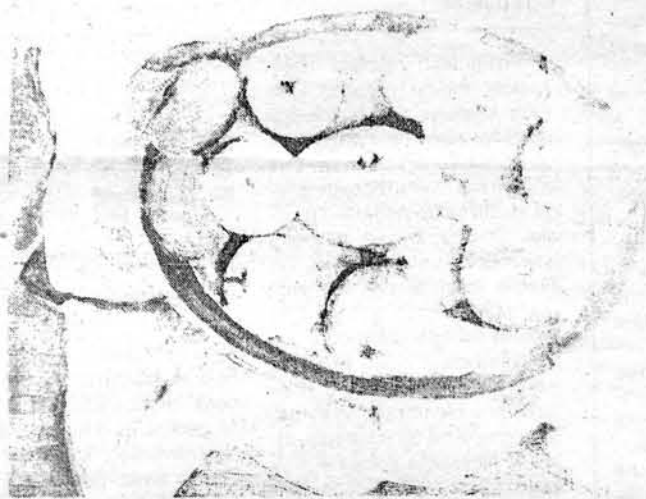
top liste u svakom svom izdanju nudi preko 20 ostvarenja sarajevskih rok sastava, od kojih su redovno dvije potpuno nove u odnosu na prošlu subotu. Preko 1000 slušalaca koji se svake subote jave na telefone radija Zid da glasaju za svoje muzičke favorite, afirmisalo je tezu o tome da su mladi ljudi, energija i iskrenost njihove muzike koju stvaraju u ništavnim uslovima, možda i posljednja linija odbrane urbane materije ovog grada, koju za gotovo dvije godine svog postojanja proklamira i radio Zid.

Koncert »Rock Under The Siege« koji će se desiti večeras u sarajevskoj Slozi u organizaciji radija Zid nije zato još jedno u nizu vašarskih svirki i tamburanja kojih je u Sarajevu bilo dosta. Ovaj koncert 13 jednakih, bez favoriziranja bilo koga biće izveden na najkvalitetnijoj audio opremi. Sva pažnja je ovaj put usmjerena samo na mlade sarajevske muzičare i njihove muzičke uradke, oni su ovaj put zvijezde koncerta, a ne neka propala svjetska imena kojima su dosada bile loše ozvučene predgrupe. Ovo je i prilika da svi oni koji do sada nisu ni čuli za LIVIU, BEDBUG, AP SOUND, GNU, PROTEST, LEZI MAJMUNE!, SIKTER!, PESSIMISTIC LINES, BEASTLY STROKE, BEDBUG, GRAFIT, HINDUSTAN MOTORS i ORNAMENTE, uz hiljade kilovata električne energije prisustvuju promociji rokenrola nastalog u gradu pod opsadom u kome su bestrujni periodi trajali i po nekoliko mjeseci.

Aida KALENDER

SKICA ZA PORTRET

Ne daj Bože ne slikati. Bijele boje, koju dosta koristim, nema. Nema ni platna, još nekih boja... ali što je najbitnije ima se ideja i volje — kaže slikar Selver Porča

Selver Porča: Voće, ulje na platnu

Kako bez bijele boje?

Prije izvjesnog vremena ulja na platnu Selvera Porča obogatila su i osvjetlila pomalo zamračen prostor Press—službe Pete motorizovane brigade Prvog korpusa Armije RBiH: »Cvijetice u prozoru«, »Budenjenje«, »Čamci«, »Predah«...

U predahu na um im pada da napišem ove redove o njemu i slikama. Zašto li nisam prije, ja ili neko drugi? Izlagao je, u ratu, u Dobrinjskoj Narodnoj biblioteci, prije toga u galeriji »Paleta«. U jednoj od prvih TV emisija iz zatvorene Dobrinje, iz konc—Dobrinje, predstavio se slikama. Granate, snajperi, glad, bezvodica, bestručica... ništa nije moglo naučiti slikaru. Slike i slikar su preživjeli. Selver Porča, dobrinjski slikar.

pjesnik, urednik lista »Dobrinja«, pripadnik Armije RBiH prije svega. Ima 45 godina. 12 samostalnih i tri kolektivne izložbe. Izlagao u Mostaru, Dubrovniku, Bihacu, Trebinju, Sarajevu. Ima još o njemu: Dobrinjac rođen na Vratniku u Porčinoj ulici, iz znane loze kujundžija i sazlija. Završio Školu za primijenjenu umjetnost i Pedagošku akademiju.

Slika uglavnom u ulju i akvarel. Realistički pristup koji svoje temelje iznalazi u dubokim korijenima bošnjačkog podneblja. Bogata bošnjačka tradicija na platnu. Vjernost Bosni i Hercegovini od pamćenja i bivstva koje traje. Što oko vidi, srce osjeti, to ruka crta — slika.

Kakoslikati u ratu?

— Ne daj Bože ne slikati. Bijele boje, koju dosta koristim, nema. Nema se platna, još nekih boja... pa nema se ni vremena zbog vojne zadatke, ali što je najbitnije ima se ideja i volje hvala Bogu. Drži me ljubav za slikanjem — veli Porča, koji obećava uskoro izložbu sa novim slikama nastalim između granata i između svjetla i svijetla.

Na kraju ovaj baščaršijski—dobrinjski slikar izusti iz srca želju da bi želio da njegov grad dobije otvoreni slikarski kutak koji možda ne treba da se poredi sa recimo pariškim — neka izgleda baš baščaršijski! I po njemu da se slikari, između ostalog, prepoznaju.

M. SMAJLOVIĆ

ČASOPISI

Stećak, br. 12

U novom broju (12) list za kulturu i društvena pitanja »Stećak« donosi niz zanimljivih priloga. Glavne teme broja su: imenovanje msgr. Vinka Puljića, nadbiskupa vrhbosanskog, za kardinala Katoličke crkve i obilježavanje 750. obljetnice katedralne Crkve sv. Petra.

Tekstovi Ive tomaševića i Pere Antića opisuju »rimске dane« našeg Kardinala na uzbudljiv način, otkrivajući detalje i situacije »iza scene«, a koje, uz sve ono što je zvanično objavljeno i prikazano na TV, potvrđuju da je Sarajevo ovim činom još jedanput, barem za jedan dugi tren, bilo centar svijeta.

Na povijest koja počinje sa godinom 1464. ođ kada se u pisanim dokumentima svjedoči o organiziranoj (Vrh)bosanskoj (nad)biskupiji osvrću se Dubravko Lovrenović, Mario Vukić, Ljubo Lucić, Lidija Fekeža i Margita Smole—Gavrilović, i nadahnutim tekstom, proslovom sa svečane akademije u Katedrali msgr. Pero Sudara.

»Prvo putovanje iz Sarajeva« M. Vukića i »Prvi izlazak iz grada« A. Šimić su priče o dva osobna iskustva na putu Sarajevo—tunel—lgman—sloboda, ali iskustva s kojima se nije teško identificirati. U tom smislu posebno je zanimljiva redovita rubrika »Kronopis« Franje Topića, koja se uvijek iščitava i pomalo nostalgino jer u zgusnutim događanjima u kojima učestvuje njen autor (Zagreb, Njemačka, Bol, Dubrovnik, Pariz,

Rim...europski parlament, Notre—Dame de Paris, Vatikan, UNPROFOR...) svatko barem dječičem sjećanja pronalazi set e, onog nekadašnjeg. Mi, sada zatvoreni u ovaj, tako Topić piše, »logor u kojem uglavnom ima—Ništa.«

O političkim temama pišu Srećko Vrsalović i Stjepan Brzica, a o nekim »drugim stvarima« Pero Jurić i Dragan Simović. Na 1994. kao godinu obitelji osvrće se Mladen Bevanda, o jeziku i jezičkoj politici pišu Josip Baotić i Srećko Paponja, o novim knjigama Mladen Bevanda i Tomislav Išek, o izložbi i Margite Smole—Gavrilović, o novootvorenom Katoličkom školskom centru Suzana Paponja, a o osnivanju hrvatskog društva za znanost i umjetnost Franko Cetinić.

Umjesto uvodnika u ovom posljednjem broju svoje prve godine izlaženja, »Stećak«, objavljuje božićne poruke i čestitke nadbiskupa vrhbosanskog, kardinala Vinka Puljića, i pomoćnog biskupa msgr. Pere Sudara. Poslanicu biskupa Bosne i Hercegovine i tekst Joze Batinica u povodu Božića pod naslovom »Je li bog solidaran s čovjekom?«. Broj 12 na zadnjoj strani donosi i popis svih autora priloga u protekloj godini koji čini 105 uglednih imena iz različitih oblasti društvenog života, znanosti i umjetnosti.

Prvi broj u 1995. godini ili trinaesti broj »Stećka« izići će koncem januara/siječnja.

P. MIKULIĆ